

Dabas zinības | Eksperimenti

Kompasa izgatavošana

Kompass ir ierīce Zemes debespušu noteikšanai. Pazīstamākais ir magnētiskais kompass. Veicot eksperimentu, iemācīsies izgatavot kompasu mājas apstākļos, pieaugušo uzraudzībā.

Nepieciešams:

1

- Krūze,
- kompass,
- tērauda adata,
- 0,5-1 cm bieza korķa ripiņa,
- magnēts,
- koka skaliņš.

Darba gaita:

2

1. Magnetizē adatu ar magnētu, vienmērīgi velkot vienu magnēta malu pāri adatai vienā virzienā vairākas reizes.
2. Izdur magnetizēto adatu cauri korķa ripiņai.
3. Ielej uzmanīgi krūzē ūdeni.
4. Novieto adatu ar korķi uz ūdens virsmas krūzes vidū un pagaidi, līdz adata pārstāj griezties. Novieto netālu no krūzes kompasu un pārbaudi, vai adata un kompasas magnētadata rāda vienādi.
5. Pagriez ar koka skaliņu adatu citā virzienā un pārbauda, vai adata atkal nostājas ziemeļu-dienvidu virzienā.

Metodiskās norādes:

3

Eksperimentā izmantotais magnēts jānovieto attālāk no eksperimenta vietas, lai tas neietekmētu kompasas darbību.

Ja korķa ripiņai nav iespējams izdurēt cauri adatu, to var novietot virs korķa ripiņas.

Darba drošība! Jābūt uzmanīgam durot adatu cauri korķa ripiņai! Ieteicams to darīt pieaugušo klātbūtnē vai tie var palīdzēt veikt šo darbību!

Sagatavoja: Santa Viļuma

Adaptēts pēc: <https://www.fizmix.lv/eksperimenti/elektromagnetisms-1/kompass>

Papildu resursi:

- Fizmix ekperiments "Kompas"

[Iesniegt savu eksperimentu](#)

Latvijas Ķīmijas un farmācijas
uzņēmēju asociācija

Dzirnavu iela 93-27, Rīga, LV-1011
(+371) 67298683
lakifa@lakifa.lv